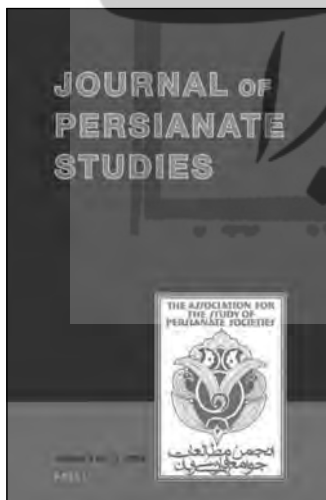

مجله‌ای تازه در مطالعه

جوامع فارسی‌زبان

از قلم سردبیر (سعید امیر ارجمند): تعریف مطالعات قلمرو فارسی‌زبان؛ اهمیت ادب سیاسی در گسترش اسلام ایرانی (سعید امیر ارجمند)؛ جعل کتاب در قرون وسطی: کتابسازی سیرالملوک نظام‌الملک (آلکسی خیسماطولین)؛ سازمان مرکزی: «تبرکات» و جانشینی در اوایل سلاله چشتی در هند (اشتیاق احمد ظلی)؛ گل‌های ترانه و موسیقی ایرانی: داوود پیرنیا و آفرینش برنامه‌های رادیویی «گلها» (جین لویزن)؛ رپ فارسی: صدای جوانان ایران مردن (شعله جانستن).

اکثر مقاله‌های یادشده در سومین مجمع «انجمن مطالعات جوامع فارسی‌زبان» قرائت شده بود. این مجمع در خرداد ۱۳۸۶ در تفلیس پایتخت گرجستان منعقد شد. و در آن بیش از هشتاد پژوهنده از سیزده کشور شرکت کردند.

1. Association for the Study of Persianate Societies.

نخستین شماره «مجله مطالعات قلمرو زبان فارسی» (Journal of Persianate Societies) در ماه ژوئن ۲۰۰۸ منتشر شد. سالانه دو شماره از این مجله انگلیسی‌زبان به وسیله انتشارات بریل در شهر لیدن هلند به طبع خواهد رسید.

این مجله از سوی ASPS «انجمن مطالعات جوامع فارسی‌زبان»^۱ منتشر می‌شود و مقالات آن ناظر است بر قلمرو جغرافیایی که در آن زبان فارسی واجد سیادت فرهنگی بوده است. چنانکه در دیباچه مجله ذکر شده، این منطقه فرهنگی و تمدنی، علاوه بر کشورهای کنونی ایران و افغانستان و تاجیکستان، قفقاز و آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند و بخشهایی از قلمرو سابق عثمانی را دربر می‌گیرد. نقش زبان‌شناختی و فرهنگی و تاریخی زبان فارسی و فرهنگ و تمدن ایران که در اینجا منظور نظر است، تنها تکرار وقایع و حقایق گذشتگان نیست، بلکه از نوع بازآفرینی‌های سازنده با اعتنا به احوال امروزی این جوامع است. چنین شناختی از شدت جهانی‌سازی که از عوامل نابودی فرهنگ‌هاست خواهد کاست و دیگر مرهمی تواند بود بر حافظه مجروح و پاره‌پاره جوامعی که روزگاری در زیر چتر وحدت زبان و ادب فارسی تمدنی ممتاز را تشکیل می‌دادند.

اهداف مزبور با مرام ASPS وفاق کلی دارد. این انجمن، علاوه بر مجله، خبرنامه ASPS Newsletter را سالی دوبار بی‌وقفه منتشر کرده است و وب‌سایت آن www.persianatesocieties.org فعال بوده است.

مقاله‌های شماره نخست به قرار زیر است:

مجامع انجمن دوسالانه است. ميزبانان سابق آن شهرهای دوشنبه و ایروان و تفلیس در سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۳، ۱۳۸۵ بودند. مجمع آینده بناست در اسفندماه امسال در لاهور برگزار شود. برای آگاهی بیشتر به وبسایت انجمن رجوع شود.

مجله تازه انجمن، ادامه مجله سابق آن است که با عنوان SPS سه شماره از آن انتشار یافت. هدف آن بود که همانند نشستهای انجمن که در منطقه برگزار می شود، نشر مجله هم در قلمرو تاریخی زبان فارسی باشد، ولی تجربه با توفیق قرین نبود. ناشر Manohar در دهلی نو کندکار بود و شماره آخر مورخ ۱۳۸۶ش/۲۰۰۵ را با وقفه سه ساله منتشر کرد. این مجله به دو زبان انگلیسی و فارسی مقاله می پذیرفت. مقالات شماره سوم که؟؟ توزیع شده بدین قرار است.

- مسیحیان در ایران صفوی: مهمان نوازی و تهدید (رودی مته)

- عروج شاه اسمعیل به عنوان انقلاب مهدوی (سعید امیر ارجمند)

- شاه محمد خدابنده و «دارالانشاء»ی صفوی (کالین میچل)

- اتوبیوگرافی، خاطره نویسی و رمان نگاری کردی: عرب دیمو و جانشینان او (کریستین آلیسن)

- جامعه مدنی درون دولت؟ تولید دانش و دولت در دوره جمهوری اسلامی ایران (کیان تاجبخش)

- هنر نساجی ساسانی: رویکردی شمایل شناختی (ماتئو کمپارتی)

- طاووس در نهج البلاغه و سنن دینی خاور نزدیک (موشق آساطوریان)

- کهنترین متن منثور شناخته شده در زبان طبری نو: ترجمه قطعه ای از طوفان البكاء (حبيب برجیان)

- جلوه های عرفان ایرانی - اسلامی در ادبیات مالایی - اندونزیایی (احمد کاظمی موسوی)

- سلطان ازید در مذهب یزیدی: آفرینش شخصیت (ویکتوریا آراکلیوا)

- بیگانگان آشنا: ارامنه در ادبیات فارسی نو (آنا کراسنولسکا)

- تجربه شهرنشینی در داستان نویسی روائی ایران (جواد فعال علوی)

مقالات مرجع شناسی:

- مروری بر انتشارات روسی زبان در مطالعات ایران شناسی (۲۰۰۱ - ۲۰۰۵) (فیروزه عبدالله یوا و لیلا دادخدا یوا)

- مروری بر انتشارات در آسیای جنوبی راجع به پژوهشهای ایرانی (اشتیاق احمد ظلی)

- نگاهی به وضعیت نشر کتابهای علوم انسانی سال ۱۳۸۳ در ایران (رضا نجفی به زبان فارسی).

حبيب برجیان